

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Бурятия
МО «Джидинский район»
МБОУ «Верхне-Ичетуйская СОШ им.М.Д.Цаганова»

РАССМОТРЕНО
руководитель МО гуманитарного цикла
Галсанова С.Ж./
Протокол № 1 от 30.08. 2024г

УТВЕРЖДЕНО
Директор школы
Доржиева С.С./
Приказ №5 от 31.08.2024г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Учебного предмета «Бурятская литература»

на 2024 – 2025 учебный год
ступень обучения: среднее общее
класс: 10
количество часов: 68
уровень: базовый

Разработана: Эрдынниевой Татьяной Климовной,
учителем бурятского языка и литературы
I квалификационной категории

с.Дэдэ-Ичетуй, 2024 г.

Раздел I. Тайлбари бэшэг. (Пояснительная записка)

Буряад литератураар зохёогдохон ажалай программа хадаа:

- Закон Российской Федерации “ Об образовании” ФЗ РФ № 273 от 29.12.2012г.;
- Закон Республики Бурятия “Об образовании” № 204- V от 13.12.2013г/
- Приказ Министерства образования и науки РФ “Об утверждении федерального государственного образовательного стандарта среднего общего образования № 413 от 17.05.2012 г.;
- Приказ Министерства образования и науки РФ от 31.12. 2015 г. № 1578 «О внесении изменений в федеральный государственный образовательный стандарт среднего общего образования, утвержденный приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 17.05.2012 г № 413».;
- Приказ Министерства образования и науки Российской Федерации от 30.08.2013 № 1015 «Об утверждении порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам начального общего, основного общего и среднего общего образования».
- Приказ Министерства образования и науки РФ от 18. 05. 2020 г. № 249 «О внесении изменений в федеральный перечень учебников, рекомендуемых к использованию при реализации имеющих государственную аккредитацию образовательных программ начального общего, основного общего, среднего общего образования, утвержденный приказом Министерства образования и науки РФ от 28.12.2018 г.№345»;
- Закон Республики Бурятия «О языках народов РБ» от 10.066.1992г. №122-XII;
- ООП СОО МБОУ «Верхне-Ичетуйская СОШ им.М.Д.Цаганова»
- Устава МБОУ «Верхне-Ичетуйская СОШ им М.Д Цаганова»
- Положения о рабочей программе МБОУ «Верхне-Ичетуйская СОШ им. М.Д.Цаганова»;
- Учебного плана МБОУ «Верхне-Ичетуйская СОШ им.М.Д.Цаганова»;

Эдэ һуралсалай министерствын захиралтанууд дээрэ үндэхэлжэ, туршалгын программа баримталан, 10-дахи класста ажалай программа зохеогдобо.

Россииин эрдэм һуралсалда шэнэ шэглэлнүүдэй нэйтэрэн орожно, бэелүүлэгдэжэ байгаа мүнөө сагта Байгалай регионой һуралсалай эмхинүүдтэ буряад хэлэ бэшэг шудалалгада гүнзэгы анхарал хандуулагдана. 1992 оной июниин 10-да баталагданан «Буряад Республикин арадуудай хэлэнүүд тухай» Хуулиин echoop буряад хэлэнэй гүрэнэй хэлэнүүдэй нэгэн болоод байхадань, тус хэлэндэ олонийтын, арад зоной, залуушуулай, һурагшадай хандалга нилээд гүнзэгырнэ.

Уран һайханай литература гү, али уран зохеол хүнэй, хүн түрэлтэнэй ажамидааралда тусхай һуури эзэлдэг, тэдэнэй хүгжэлтэдэ айхабтар ехэ удха шанартай. Уран һайханай

литертура шудалан үзэлгэ хадаа түрэл арадайнгаа ба бэшэшье арадуудай соел болбосорол, энэ заншал ойлгожо абалгын тусгаар арга болоно ха юм.

Буряад литературын дээжэ болохон, үхибүүдэй наанда таарамжатай һонин зохёолнууд программада оруулагдажа, буряад хэлэндээ, уран зохёолдо дурлал татаха, һайн уншагшье, һайхан сэдьхэлтэй хүниие хүмүүжүүлхэ гол шухала зорилго табигдана. Программын онсо илгаань гэхэдэ, ганса арадай болон уран зохёолшодой зохёолнуудые үзэхэ бэшэ, харин нурагшадые өөхэдьиенъ зохёохи ажалда ехээр хабаадуулан, тэдэнэрэй бэлиг шадабари хүгжөөхэ зохёохи хэшээлнүүд, нурагшадай мэдэсэ шалгаха тестнүүд, һонирхолтой наадан- хэшээлнүүд зохёол бүхэндэ шахуу үгтэнэ.

Уран уншагшье хүмүүжүүлхын тула иимэнүүд **зорилгонуудые (цели)** бэелүүлхэ ёнотой болоно:

- уран һайханай литература хүнэй, хүн түрэлтэнэй ажамидааралда тусхай нуури эзэлдэг, тэдэнэй хүгжэлтэдэ айхабтар ехэ удха шанартай гэжэ ойлгуулха;
- уран һайханай литература шудалан үзэлхэ хадаа түрэл арадайнгаа ба бэшэшье арадуудай соел болбосорол, энэ заншал ойлгожо абалгын тусгаар арга гэжэ ойлгуулха;
- искусствуын этико-эстетическэ компонент байгуулха гуманитарна ойлгосонуудые тайлбарилжа үгэхэ;
- уран зохеол уншаха дуратай болгохо, гое һайханиие наринаар ойлгодог мэдэрэл хүмүүжүүлхэ;
- бодото байдал, ажабайдал ба искусство, оршон тойрониие зүбөөр сэгнэжэ, тэдэндэ үнэтэй сэнтэй гээр хандахые нургаха;
- аман ба бэшэмэл хэлэлгэдэ нургаха, тэрэниие хүгжөөхэ;
- нурагшад уран һайханай зохеол зүбөөр, хүсэд дүүрэнээр хадуужа абаха, шэнжэлжэ, сэгнэжэ нураха гол тулэб теоретико-литературна, эстетическэ ойлгосонуудтай болохо ёнотой.

Уран һайханай литература зүбөөр, хүсэд дүүрэнээр, гүнзэгыгөөр ба өөрынгөө ажамидааралда туhatайгаар ойлгожо абаын тула нурагшадые ойлгомжын аппарадтай болгохо. Ушар иимэhээ программа дотор литературын теоридо онсо анхарал хандуулагдана.

Энэ программа зохеогдоходоо, базова теоретико-литературна ойлгосонууд дээрэ үндэхэлжэ, тэдэниие гол принцип болгон байгуулагдана. Класс бүхэндэ өөр өөрын базова теоретико-литературна ойлгосо онсологдоо:

10-11-дэхи классуд – уран зохеолшын зохеохи ажалайнь оншотой оньhон, онол арга, уран һайханийн оршон байдал.

Нурагшад ганса историко-литературна бэшэ, мун баһа теоретико-литературна талаар мэдэсээ үргэдхэхэ, литературын теореор һайн базова ойлгосонуудтай байха ёнотой. Уран һайханай литература үзэлгэ, тэрэниие шэнжэлэлгэ теоретико-литературна ойлгосонуудгүйгөөр бэелүүлэгдэггүй. Тиймэhээ тэдэнэр теоретическэ ойлгосо мэдэсэнүүдье ба уран зохеол шудалан үзэлгын шухала зэмсэг болоно.

Тус программа класс бүхэндэ литература үзэлгын гол шэглэлнүүдье тодорхойлжо үгэнэ: 10-11-дэхи классууд – уран һайханай литература шэнжэлэн үзэхэдөө, историко-культурна ба историко-функциональна талынъяа баримталалга болоно.

Нурагшадын литература үзэлгын талаар нургахын тута ямар зорилгонууд табигданаб:

10-11-дэхи классудта – уран зохеолшын уран найханай оршон байдал түүхэ ба соелой талаанаань ойлгожо абалга.

Программа дотор нилээн ехэ нуури арадай аман зохеолнуудта үтгөө. Юуб гэхэдэ, энээнгүйгөөр литературын асуудалнууд, илангаяа уран найханай ен заншал, литературын хүгжэлтын, ментальна ен заншалнууд хүсэд найнаар ойлгогдохогүй. Гэхэтэй хамта уран найханай литература хадаа арадай аман зохеолой үргэлжлэл гэжэ хэлэхэдэ болоно. Мүнөө үеын литературна зохеолнууд аман зохеолгүйгөөр бэшэгдэнэгүй бшуу.

Нурагшадай үргэн дэлисэтэй байхын хажуугаар, түрэл литератураяа найнаар ойлгожо абааны тута программа дотор буряад литературада бии болонон шэнэ зохеолнууд классаа гадуур уншалгын хэшээлдэ оруулагдаа, харин хуушан программанууд соо байнан зохеолнууд гаргагдаан байна.

Программа соо коммуникативна-творческо ажалнуудай системэ дурадхагдана: «Творческо (зохеон байгуулгын) мастерской», «Творческо практикум» гү, али «Творческо даабарий», «Шэлэжэ абанан зохеолоо бээс даагаад анализ хэлгэ», «Дүн гаргалгын уншагшадай конференци».

Бэлүүлхэ болзор ба шата (Место учебного предмета)

Республикин нуралсалай, мүн нургуулиин нуралсалай түсэбэй ёхор буряад литература үзэлгэдэ 10-11 классуудта 2 саг үтгэнэ.

Ажалай программа бэлүүлгэдэ иимэ нуралсалай номууд хэрэглэгдэнэ:

(Учебно-методический комплект.)

Ажалай программа бэлүүлгэдэ иимэ нуралсалай номууд хэрэглэгдэхэ зэргэтэй.

Л.Ц. Халхарова, Ц.Б.Бадмацыренова. Буряад литература, 10-дахи классай нуралсалай ном, хрестомати - Улаан-Үдэ: Бэлиг, 2020

Раздел II. Буряад литература үзэхэдэ иимэ дүн түсэблэгдэнэ.

(Планируемые результаты).

Нурагшад 10-дахи класс дүүргэхэдээ иимэнүүд шадабаритай болон дадалтай болохоо гадна, нураха арга боломжтой болоно. (*Предметные компетенции*):

- уран хурсаар уншаха шадабаритай болохо;
- уран зохеол соохи этическэ, социально-историческа ба нравственна-философско проблематика илгаруулха шадалтай болохо;
- уран зохеолые ба тэрэнэй хубинуудые хаба соогоо бээс даагаад анализ хэхэ шадабаритай болохо;
- уран зохеолдо үндэхэ баримтатай эстетическэ сэгнэлтэ үгээжэ шадаха;
- уран зохеолые соел болон ен заншалтай холбожо, тайлбарилха шадабаритай болгохо;
- диалог, монолог зүбөөр хэрэглэжэ, хэлэжэ шадаха болохо;
- элдэб янзын бэшэмэл ажалнуудые бүтээхэ шадабаритай болохо;
- шэнжэлгын ажалнуудые хэхэ шадабаритай болгохо;
- уран зохёол соохи этическэ, социально-историческа ба нравственно-философско проблематика илгаруулха шадабаритай болохо;
- уран эохёолые ба тарэнэй хубинуудые хаба соогоо бээс даагаад анализ хэхэ шадабаритай болохо;
- уран эохёолдо үндэхэ баримтатай эстетическэ сэгнэлтэ угэжэ шадаха;
- уран зохёолые соёл болон ён заншалтай холбожо, тайлбарилха шадабаритай болохо;

- диалог ба монолог зүбөөр хэрэглэжэ, хэлэж шадаха болохо;
- элдэб янзын бэшмэл ажалнуудые бутээхэ шадабаритай болохо;
- шэнжэлэлтын ажалнуудые хэхэ шадабаритай болохо.

Үхибүүдэй өөрын хүгжэлтын дүнгүүд (*личностные результаты*):

- - өөрынгөө ойлгосо эхэ ба түрэл хэлэн дээрээ хэлэхэ;
- - оршон тойронхи байгаалиин, тиихэдэ зохёлой дүрэнүүдэй байдал ойлгохо, тэдээндэ өөрынгөө хандаса эхэ ба түрэл хэлэн дээрээ харуулха;
- - өөрынгөө хэлэ уран, баян, тодо, сэбэр болгохоёо оролдохо;
- - уншаха, хөөрэхэ, харилсаха дуратай байха;
- - бэшэхэ шадабаритай байха, буулган түүлбэрилжэ бэшэхэ, шагнажа абаад бэшэхэ, өөрөө зохён бэшэхэ;
- - өөрынгөө хэхэн ажал сэгнэжэ шадаха.

Бээс гуримшуулаад ябаха шадабари (*регулятивные УУД*):

- - өөрөө хэшээлэй темэ хэлэхэ, зорилгыень табиха;
- - багшатаяа сугтаа нуралсалай проблемнэ асуудал яжа шийдхэхэ тухайгаа хөөрэлдэн, тусхай түсбэй табиха;
- - өөрынгөө хэжэ байнаан үйлэнүүдые тусбэй, алгоритмын үйлэнүүдтэй тааруулха, зэргэсуулхэ, тиин өөрынгөө ажаябуулга шалгаха, сэгнэхэ, зүб болгохо;
- - өөрынгөө, ондоо хүнүүдэй ажал шалгаха, хэр зэргэ шадабаритай болобобиб гэжэ элирүүлжэ нураха.

Оршон тойроние шудалха шадабари (*познавательные УУД*):

- - текстээр дамжуулагданан мэдээсэнүүдэй янза (виды информации) ойлгохо; юун тухай хэлэгдэнэб, удхань амар бэ, идейнь ямар бэ?
- - олон ондоо янзын уншалга хэрэглэхэ;
- - ондо ондоо түхэлтэй текстнууд (текст, схема, таблица, зураг) соохoo өөртөө мэдээсэл олохо;
- - угээр хэлэгдэхэн ойлгосо схемэ, таблица, модель болгохо, тиин һөөргэнь модель соо харуулаатай ойлгосо угээр
  - хэлэхэ;
  - анализ, синтез хэхэ;
  - шалтагаан хойшолон хоёрой хоорондохи холбоо харуулха, тодоруулан зохён тогтоохо;
  - - бодомжолхо.

Харилсаха шадабари (*коммуникативные УУД*):

- - хэлэлгып зорилгоноо дулдыдуулан өөрынгөө һанал бодол амин ба бэшэгэй хэлэн дээрэ харуулха;
- - хэлэхэ, харилсаха зорилгоноо үндэхэлэн, хэрэгтэй сагта монолог гү, али диалог хэрэглэжэ шадаха;
- - өөрынгөө һанал бодол, һанамжа хэлэхэ, баталжа шадаха;
- - хэлэхэ шадаха, ойлгохо, тиин өөрынгөө һанал бодол хубилгахаяа бэлэн байха;
- - ажаябуулга эмхидхэхэдээ, хөөрэлдэжэ, хоорондоо хэлсэжэ, нэгэ һанал бодолдо ерэхэ;
- - асуудалнуудые табиха.

Нурагша 10—дахи класс дүүргэхэдээ, иимэнүүд шадабари ба дадалтай болохо өнотой:

(В результате обучения бурятской литературе в 10 классе ученик научится)

нурагшад гол тулэб иимэ юумэнүүдые мэдэхэ өнотой:

(Обучающийся научится). Мэдэхэ/ойлгохо (знать/понимать):

- уншажа байhan зохёолайнгоо автор тухай, номой нэрын удха ээргэсүүлжэ тайлбарилга;
- уран зохёолшоной намтарhaа тон шухала мэдээнүүдые;
- уран зохёолнуудай текстнуудые;
- шудалан үзэж байhan зохёолой герой болоод гол үйлэдэгшэ нюурнууд тухай, зохёол соохи шухала үйлэнүүдые мэдэхэhээ гадна, тэдэнэй хоорондохи харилсаа холбоонуудые, типическэ удха шанар;
- уран зохёол бэшлэхэ гол шухала арганууд, зураглалай янзанууд, зохеолой темэ, идей, гол удха, уран зохеолой геройнууд, сюжет г.м. литературна теориhoо ойлгосонуудые;
- байгуулгын (композициин) шухала онсо янзануудые, хэлэнэй зураглан тодорхойлхо арга хэрэгсэлнүүдые;
- программын эрилтын ёhoор сээжэлдэhэн шулэгүүдые, эпическэ зохёолой хэhэгүүдые;
- литературна зан аbari (характер), литературна тип, романтизм, реализм гэhэн ойлгосонуудай шухала шэнжэнүүдые г.м.

Нурагшад 10-дахи класс дүүргэхэдээ иимэнүүд шадабаритай болон дадалтай болохоо гадна, нураха арга боломжтой болоно. (Обучающийся получит возможность научиться):

- уран зохеолшын зохеол соогоо бэшhэн уран зураглалые хөөрэжэ;
- уран зохеолшын зураглаhан зурагые ухаан бодолдоо, сэдыхэлдээ бии болгожо;
- үзэжэ байhan зохеолой гол шухала үйлэнүүдые (эпизодуудые), үйлэдэгшэ нюурай хэлэнhэн угэ, хэрэг г.м. бусад олон юрын үйлэнүүдhээ илгажа;
- зохеол соохи үйлэнүүдэй болоhон шалтагаание, сагые, тэрэнэй хойшолонгые элирүүлжэ;
- үзэжэ байhan зохеолой хэлэнэй уран аргануудые, байгаалиин зураглалнуудые текст coohoo илгажа;
- зохеолой идейнэ болоод уран hайханай талье харуулалгада сюжедэй зүйлнүүдэй (үйлын хүгжэлтын эхин, үйлын уялдалга, үйлын хүгжэлтын эгээл дээдэ шата) үүргэ болон гол проблематика элирүүлжэ;
- үзэгдэжэ байhan зохеолнуудай байгуулгын (композициин) зүйлнүүдые илгажа;
- зохеолой удха задалан харуулхадаа, геройн үүргэ ба геройдо угэhэн авторай сэнгэлтэ эли тодо болгожо;
- зохеолой геройнуудай өөр өөрын ба бултандань хабаатай шэнжэнүүдые тодорхойлон, характеристикэ угэжэ, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байhые элирүүлхэ зорилготойгоор геройнуудые зэргэсүүлжэ;
- уран зохеолнуудай текст лирическэ, эпическэ, драматическа жанрай байhaарнь тэдэнииеh хараадаа абажа, тодоор, уранаар уншажа;
- уран зохеолой геройнуудта характеристикэ угэхэ сложно тусэб табижа;
- үзэжэ байhan зохеолой геройнууд тухай, тэдэндэ авторай ямараар хандажа байhые хараадаа абан, нурагша бүхэнэй, бүхы нурагшадай зэргэсүүлhэн аман г, али бэшэмэл өөрын бодомжолготой сочинени (сочинени-рассуждени) зохеожо;
- монологическая хэлэлгэ hайнаар хэрэглэжэ, өөрынгөө hанамжа ойлгосотойгоор хэлэжэ, тэрэнэй ойлгуулжа, баримталжа, хамгаалжа;

- түсэб табижа, тэрэ тоодо тезиснэ түсэб, мүн литературна-критическэ статьянуудаар конспект бэшэжэ;
- нэгэ гү, али хэдэн материалнууд дээрэ үндэхэлэн, литературна темээр элидхэл, соносхол (сообщени) гү, али реферат бэлдэжэ;
- үзэхэн зохеолоор гү, али хэдэн зохеолнуудаар проблемнэ шэнжэтэй аман ба бэшэмэл бодомжолготой сочинени (сочинени-рассуждени), тэрэ тоодо зэргэсүүлнээн характеристикэ зохеожо, мүн литературна ба публицистическэ темэнүүдээр бодомжолготой сочинени зохеожо;
- литературын асуудалнуудаар бэшэхэн хүдэлмэринүүдээр тезисүүдые ба конспект нүүдые табижа;
- бээз даагаад уншаан номоор, хараан кинофильмнүүдээр, теледамжуулгануудаар, зүжэгүүдээр, уран зурагуудаар, шагнаан хүгжэмөөр рецензии гү, али нанамжа бэшэжэ;
- уншаан номий справочна аппарат, мүн литературна терминүүдтэй словарь, шэнэ толинуудые хэрэглэжэ г.м.

Раздел III. Программын байгуулга ба удха. (Содержание учебного предмета)

XVIII-XIX зуун жэлнүүдэй түрэл буряад уран зохёолой бүридэлгэ.

Оюун ухаанай зохёолнууд. Ульгэрэй далай. Бисачи хүбүүн тухай зүйл. Данжила гэжэ нэрэтэй гэрэй эзэн тухай зүйл.

Буряадай түүхэ бэшэгүүд. В.Юмсунов. Хориин 11 эсэгын уг изагуурай туужа. Д-Ж.Ломбо-Цэрэнов. Сэлэнгын монгол-буряадуудай түүхэ бэшэг.

XX зуун жэлэй эхин үеын түрэл буряад уран зохёол.

Б.Б.Барадин. «Доржи Банзаров тухай шүлэг», «Ерэнсэй ехэ үбгэн», «Сагай дүрбэн уларил»

XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай түрэл буряад уран зохёол.

Солбонэ Туяа. «Сэсэгтэ тала», «Город», «Сэсэг», «Ангар»

Б.Б.Барадинай уран найханай юртэмсэ

Ж.Т.Тумунов «Сэсэгмаа» 1

Н.Г.Балдано “Энхэ-Булад баатар”

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үеын түрэл буряад уран зохёол.

Дайнай үеын шүлэглэмэл уран зохёол.

Ц.Зарбуев «Нархан», Д.Мадасон «Хабар», «Алта мүнгэнхөө үнэтэй адха хара шорой»

Дайнай үеын үргэлжлэлнээн зохёол.

Ж.Т.Тумунов «Наранай орохо зүг тээшэ»

Ц.Н.Номтоев «Сталинград шадарай агууехэ тулалдаан», Д.Д.Хилтухин «Солдадай ном»

Дайнай үеын зүжэглэмэл уран зохёол.

Х.Н.Намсараев «Тайшаагай ташуур» - түүхэтэ драма

Ж.Т.Тумуновай зохеохы зам. “Нойрхоо һэрийн тала”. Романай бэшэгдэхэн түүхэ

Х.Н.Намсараевай уран найханай юртэмсэ. “Үүрэй толон” романай түүхэтэ үндэхэн

XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад уран зохёол.

Ч.Ц. Цыдендамбаевай уран найханай юртэмсэ

«Түрэл нютагхаа холо», «Холо ойрын түрэлнүүд» - сатирическа удхатай зохёол

Африкан Бальбуровай зохеохы зам «Зэдэлээтэ зэбэнүүд»

Ж.Балданжабонай зохёохы зам. «Сэнхир хаданууд» романай уран найханай юртэмсэ

Д.З.Жалсараевай зохеохы зам. “Газар дэлхэйн дуунууд” – шүлэгүүдэй багла

Н.Г.Дамдиновай зохеохы зам. «Эсэгын нэрэ» лиро-эпическэ поэмэ

«Шэлдэй зангиин дуун»

Д.А.Улзытуевай зохеохы зам «Ая ганга», «Баруунай баруун эрьедэ»

«Захяа», «Эхэ дэлхэйгээ түхэрээлүүлэн дуулааб»

Н.Ш.Нимбуевай уран найханай юртэмсэ. «Шүдэрлэгдэхэн сахилгаан»

Холбоо х/х. «Уншаад, үзөөд байхада...»

Раздел IV. Һуралсалай сэдэбүүдэй түсэб. (Тематическое планирование)

№	Разделнүүд, темэнүүд	Үгтэхэн саг
XVIII-XIX зуун жэлнүүдэй түрэл буряад уран зохёолой буридэлгэ.		
1	Оролто хэшээл. XVIII-XIX зуун жэлнүүдэй түрэл буряад уран зохёолой буридэлгэ.	1
2	Оюун ухаанай зохёолнууд. Ульгэрэй далай. Бисачи хүбүүн тухай зүйл. Данжила гэжэ нэрэтэй гэрэй эзэн тухай зүйл.	1
3	Буряадай түүхэ бэшэгүүд. В.Юмсунов. Хориин 11 эсэгын уг изагуурай туужа. Д-Ж.Ломбо-Цэрэнов. Сэлэнгын монгол-буряадуудай түүхэ бэшэг.	1
XX зуун жэлэй эхин үеын түрэл буряад уран зохёол.		
4	Б.Б.Барадин. «Доржи Банзаров тухай шүлэг», «Ерэнсэй ехэ үбгэн», «Сагай дурбэн уларил»	1
XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай түрэл буряад уран зохёол.		
5	Солбонэ Туяа. «Сэсэгтэ тала», «Город», «Сэсэг», «Ангар»	1
6	Классчaa гадуур уншалга	1
7	Б.Б.Барадинай уран найханай юртэмсэ	3
8	«Сэнгэ баабай» хөөрөөнэй гол герой	
9	Зохёолой баян үгтийэй зоной байдал	
10	Холбоо х/х. «Сэнгэ баабай» хөөрөөгөөр зохёолго.	1
11	Ж.Т.Тумунов «Сэсэгмаа»	1
12	Н.Г.Балдано “Энхэ-Булад баатар”	2
13		
14	Классчaa гадуур уншалга	1
Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үеын түрэл буряад уран зохёол.		
Дайнай үеын шүлэглэмэл уран зохёол.		
15	Ц.Зарбуев «Нархан», Д.Мадасон «Хабар», «Алта мүнгэннөө үнэтэй адха хара шорий»	1
16	Классчaa гадуур уншалга	1
Дайнай үеын үргэлжлэн зохёол.		
17	Ж.Т.Тумунов «Наранай орохо зүг тээшэ»	1
18	Ц.Н.Номтоев «Сталинград шадарай агууехэ тулалдаан», Д.Д.Хилтухин «Солдадай ном»	1
19	Холбоо х/х. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай зохёолго.	1
Дайнай үеын зүжэглэмэл уран зохёол.		
20	Х.Н.Намсараев «Тайшаагай ташуур» - түүхэтэ драма	3
21	Үйлэдэгшэ нюурнууд	
22	Драмын байгуулга.	
Ж.Т.Тумуновой уран найханай юртэмсэ		
23	Ж.Т.Тумуновой зохеохы зам. “Нойрхоо нэрийн тала”. Романай	5

27	бэшэгдэхэн түүхэ	
Х.Н.Намсараевай уран найханай юртэмсэ		
28	X.Н.Намсараевай уран найханай юртэмсэ. “Үүрэй толон”	5
32	романай түүхэтэ үндэхэн	
33	Холбоо х/х. Ж.Тумунов Х.Намсараев хоёрай романуудые	2
34	зэргэсүүлэн, зохёолго бэшэхэ	
ХХ зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад уран зохёол.		
Ч.Ц. Цыдендамбаевай уран найханай юртэмсэ		
35	Ч.Ц. Цыдендамбаевай уран найханай юртэмсэ	5
39	«Түрэл нютагхаа холо»	
40	Холбоо х/х. Зурагаар хүдэлмэри	1
41	«Холо ойрын түрэлнүүд» - сатирическа удхатай зохёол	4
44		
А.А.Бальбуровай уран найханай юртэмсэ		
45	Африкан Бальбуровай зохеохы зам «Зэдэлээтэ зэбэнүүд»	6
50		
51	Холбоо х/х.	1
Ж.Б.Балданжабонай уран найханай юртэмсэ		
52	Ж.Балданжабонай зохёохы зам. «Сэнхир хаданууд» романай	4
55	уран найханай юртэмсэ	
Д.З.Жалсараевай уран найханай юртэмсэ		
56	Д.З.Жалсараевай зохеохы зам	2
57	“Газар дэлхэйн дуунууд” – шүлэгүүдэй баглаа	
58	Классчaa гадуур уншалга	1
Н.Г.Дамдиновай уран найханай юртэмсэ		
59	Н.Г.Дамдиновай зохеохы зам	2
60	«Эсэгын нэрэ» лиро-эпический поэмэ	
61	Холбоо х/х. «Эсэгын нэрэ» гэхэн поэмээр зохёолго	1
62	«Шэлдэй зангиин дуун»	1
63	Классчaa гадуур уншалга	1
Д.А.Улзытуевай уран найханай юртэмсэ		
64	Д.А.Улзытуевай зохеохы зам	2
65	«Ая ганга», «Баруунай баруун эрьеед» «Захяа», «Эхэ дэлхэйгээ түхэрээлүүлэн дуулааб»	
66	Классчaaa гадуур уншалга	1
Н.Ш.Нимбуевай уран найханай юртэмсэ		
67	Н.Ш.Нимбуевай уран найханай юртэмсэ. «Шудэрлэгдэхэн сахилгаан»	1
68	Уншагшадай конференци Холбоо х/х. «Уншаад, үзөөд байхадаа...»	1

Хабсаргалта (приложение)

Сэдэбүүдэй нара, үдэр түсэблэлгэ. (Календарно-тематическое планирование)

№	Хэшээлэй сэдэб	Үгтэхэн саг	Хэшээл үнгэргэлгэ		
			Түсэбөөр (по плану)	Бодотоор (факт.)	Ажаглалта
XVIII-XIX зуун жэлнүүдэй түрэл буряад уран зохёолой бүридэлгэ.					
1	Оролто хэшээл. XVIII-XIX зуун жэлнүүдэй түрэл буряад уран зохёолой бүридэлгэ.	1 саг			
2	Оюун ухаанай зохёолнууд. Ульгэрэй далай. Бисачи хүбүүн тухай зүйл. Данжила гэжэ нэрэтэй гэрэй эзэн тухай зүйл.	1 саг			
3	Буряадай түүхэ бэшэгүүд. В.Юмсунов. Хориин 11 эсэгын уг изагуурай туужа. Д-Ж.Ломбо-Цэрэнов. Сэлэнгын монгол-буряадуудай түүхэ бэшэг.	1 саг			
XX зуун жэлэй эхин үеын түрэл буряад уран зохёол.					
4	Б.Б.Барадин. «Доржи Банзаров тухай шүлэг», «Ерэнсэй ехэ үбгэн», «Сагай дүрбэн уларил»	1 саг			
XX зуун жэлэй 1-дэхи хахадай түрэл буряад уран зохёол.					
5	Солбонэ Туяа. «Сэсэгтэ тала», «Город», «Сэсэг», «Ангар»	1 саг			
6	Классчaa гадуур уншалга	1 саг			
7	Б.Б.Барадинай уран найханай юртэмсэ	1 саг			
8	«Сэнгэ баабай» хөөрөөнэй гол герой	1 саг			
9	Зохёолой баян үгтийэй зоной байдал	1 саг			
10	Холбоо х/х. «Сэнгэ баабай» хөөрөөгөөр зохёолго.	1 саг			
11	Ж.Т.Тумунов «Сэсэгмаа»	1 саг			
Н.Г.Балдано “Энхэ-Булад баатар”					
12	Н.Г.Балдано “Энхэ-Булад баатар”	1 саг			
13	Буумал хаанай хүбүүд. Түрэхэн эсэгзээ олобо.	1 саг			
14	Классчaa гадуур уншалга	1 саг			
Эсэг ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үеын түрэл буряад уран зохёол. Дайнай үеын шүлэглэмэл уран зохёол.					
15	Ц.Зарбуев «Нархан», Д.Мадасон «Хабар», «Алта мүнгэнхөө үнэтэй адха хара шорой»	1 саг			

16	Классчaa гадуур уншалга	1 саг			
Дайнай үеын үргэлжэлнэн зохёол.					
17	Ж.Т.Тумунов «Наранай орох зүг тээшэ»	1 саг			
18	Ц.Н.Номтоев «Сталинград шадарай агууехэ тулалдаан», Д.Д.Хилтухин «Солдадай ном»	1 саг			
19	Холбоо х/х. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай зохёолго.	1 саг			
Дайнай үеын зүжэглэмэл уран зохёол.					
20	Х.Н.Намсараев «Тайшаагай ташуур» - түүхэтэ драма	1 саг			
21	Үйлэдэгшэ нюурнууд	1 саг			
22	Драмын байгуулга.	1 саг			
Ж.Т.Тумуновай уран найханай юртэмсэ					
23	Ж.Т.Тумуновай зохеохы зам. “Нойрхoo һэрийн тала”. Романай бэшэгдэхэн түүхэ	1 саг			
24	Алханын отрядайхид	1 саг			
25	Дэлгэр. Хоер харгын дундуур ябахаб.	1 саг			
26	Сэсэгма - найдамтай нүхэр	1 саг			
27	Хоер харгын дундуур ябажа болохо гү ?	1 саг			
Х.Н.Намсараевай уран найханай юртэмсэ					
28	Х.Н.Намсараевай уран найханай юртэмсэ	1 саг			
29	“Үүрэй толон” романай түүхэтэ үндэхэн	1 саг			
30	Цыремпил Должод хоер	1 саг			
31	Эрын ехоор тэмсэжэ уна, эмээлтын шадалаар дабхижу уна.	1 саг			
32	Түрэхэн нютагаа бусалга	1 саг			
33	Холбоо х/х. Ж.Тумунов Х.Намсараев хоёрой романуудые зэргэсүүлэн, зохёолго бэшхэ	1 саг			
34	Холбоо х/х. Ж.Тумунов Х.Намсараев хоёрой романуудые зэргэсүүлэн, зохёолго бэшхэ	1 саг			
XX зуун жэлэй 2-дохи хахадай түрэл буряад уран зохёол.					
Ч.Ц. Цыдендамбаевай уран найханай юртэмсэ					
35	Ч.Ц. Цыдендамбаевай уран найханай юртэмсэ	1 саг			
36	Ч.Ц.Цыдендамбаев «Түрэл	1 саг			

	нютагħaa холо»				
37	«Актова зал хұнхинәбә»	1 саг			
38	Доржо Таня хоёй түрүүшүн Зохёолой уран арганууд	1 саг			
39	Холбоо х/х. Зурагаар хұдәлмәри	1 саг			
40	Д.Банзаров-буряадай түрүүшүн эрдэмтэн. Проектнэ хұдәлмәри	1 саг			
41	«Холо ойрын түрәлнүүд» - сатирическа удхатай зохёол	1 саг			
42	«Намсал абгай арба юнән платииңгаа эгээл мууенъ үмдәбә»	1 саг			
43	«Үшөө саашаа юун болооб?»	1 саг			
44	«Гәрье гәмнәжә гаргагдаһан шиидхәбәри»	1 саг			

А.А.Бальбуровай уран һайханай юртэмсә

45	Африкан Бальбуровай зохеохы зам «Зәдэләэтэ зәбәнүүд» романай гол удха	1 саг			
46	Ондрини Ута Мархаас хоер	1 саг			
47	Савелий Кузнецов	1 саг			
48	Михаил Дорондоев. Ханта Дорондоев.	1 саг			
49	Хани нұхәд	1 саг			
50	Фольклор ба литература	1 саг			
51	Холбоо х/х.	1 саг			

Ж.Б.Балданжабонай уран һайханай юртэмсә

52	Ж.Балданжабонай зохёохы зам. «Сэнхир хаданууд» романай уран һайханай юртэмсә	1 саг			
53	Романай геройнууд.	1 саг			
54	Залуушуулай дүрәнүүд	1 саг			
55	Зохёолоор хұдәлмәри	1 саг			

Д.З.Жалсараевай уран һайханай юртэмсә

56	Д.З.Жалсараевай зохеохы зам “Газар дәлхәйн дуунууд” – шүләгүүдэй баглаа	1 саг			
57	Хүшөөгэй дуун. Дүрөөгэй дуун. Һүнэй дуун	1 саг			
58	Классchaа гадуур уншалга	1 саг			

Н.Г.Дамдиновай уран һайханай юртэмсә

59	Н.Г.Дамдиновай зохеохы зам	1 саг			
60	«Эсэгын нэрэ» лиро-эпический поэмә	1 саг			

61	Холбоо х/х. «Эсэгын нэрэ» гэхэн поэмээр зохёлго	1 саг			
62	«Шэлдэй зангиин дуун»	1 саг			
63	Классчaaа гадуур уншалга	1 саг			

Д.А.Улзытуевай уран найханай юртэмсэ

64	Д.А.Улзытуевай зохеохи зам «Ая ганга», «Баруунай баруун эрьеедэ»	1 саг			
65	«Захяа», «Эхэ дэлхэйгээ түхэрээлүүлэн дуулааб»	1 саг			
66	Классчaaа гадуур уншалга	1 саг			

Н.Ш.Нимбуевай уран найханай юртэмсэ

67	Н.Ш.Нимбуевай уран найханай юртэмсэ. «Шүдэрлэгдэхэн сахилгаан»	1 саг			
68	Холбоо х/х. «Уншаад, үзөөд байхадаа...»	1 саг			